

Všeobecné přepravní podmínky pro železniční přepravu osob (GCC-CIV/PRR)

Preambule

Účelem Všeobecných přepravních podmínek pro železniční přepravu osob (GCC-CIV/PRR) je zajistit, aby se ve vnitrostátní a mezinárodní¹ železniční osobní přepravě uplatňovaly jednotné smluvní podmínky, a to pokud možno v co nejširší míře.

Podmínky GCC-CIV/PRR byly vypracovány Mezinárodním železničním přepravním výborem (CIT). Do obsahu podmínek a rovněž do seznamu podniků, které je uplatňují, lze nahlédnout na webových stránkách CIT www.cit-rail.org a webových stránkách www.railpassenger.info, a dále také zpravidla v prodejních místech těchto podniků.

1. Přepravní podmínky

1. 1 Podmínky GCC-CIV/PRR upravují všeobecné otázky týkající se smluvního vztahu mezi cestujícím a dopravcem. Úpravy, které se od těchto podmínek GCC-CIV/PRR liší (bod 1.2 níže) nebo které platí jen pro určité dopravní spoje, kategorie vozů nebo tarifní nabídky, jsou stanovené ve zvláštních přepravních podmínkách².

1. 2 Zvláštní přepravní podmínky se mohou od podmínek GCC-CIV/PRR lišit. Pokud tomu tak je, uvádějí přesně bod a odstavce, od kterého se liší. Od bodů 9.1, 9.2, 9.3.1, 9.3.4, 9.4, 9.5, 10.1, 11, 12, 13, 14 podmínek GCC-CIV/PRR se lze odchýlit jedině ve prospěch cestujícího, leda že nelze uplatnit nařízení o právech cestujících³ (v zemích, které nejsou členy EU, nebo ve vztahu k dopravním výkonům, které jsou z nařízení vyňaty).

1. 3 Všeobecné i zvláštní přepravní podmínky se okamžikem uzavření přepravní smlouvy stávají součástí smlouvy (bod 3.2 níže).

2. Právní základy

2. 1 Železniční přeprava osob podléhá dle určení platných ustanovení či smluvních dohod:

- a) Jednotným právním předpisům pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě osob (CIV - Příloha A k úmluvě COTIF) a/nebo
- b) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (PRR⁴) a/nebo
- c) národnímu právu země.

¹ ČD, a.s., aplikuje tyto GCC-CIV/PRR pouze v mezinárodní přepravě.

² Zvláštními přepravními podmínkami se na ČD rozumí: Zvláštní přepravní podmínky v mezinárodní přepravě pro jízdní doklady bez integrované rezervace (SCIC-NRT), Zvláštní přepravní podmínky v mezinárodní přepravě pro jízdní doklady s integrovanou rezervací (SCIC-IRT), Zvláštní přepravní podmínky v mezinárodní přepravě pro síťové jízdní doklady (SCIC-RPT), Zvláštní ujednání ČD pro mezinárodní přepravu (ZUJ). Ve všech ostatních případech se aplikují Smluvní přepravní podmínky Českých drah pro veřejnou osobní dopravu (dále jen SPPO).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (PRR)

⁴ Dále jen PRR (z. angl. Passenger Regulation Rights)

SCIC-NRT - příloha 2 (GCC-CIV/PRR)

3. Přepravní smlouva

3. 1 Přepravní smlouva zavazuje dopravce, který nebo kteří se podílí/podílejí na provádění přepravní smlouvy, k přepravě cestujícího z výchozího místa na místo určení.

3. 2 Přepravní smlouva se skládá z:

- a. těchto podmínek GCC-CIV/PRR,
- b. zvláštních přepravních podmínek dopravce nebo dopravců, a
- c. údajů uvedených na jízdním dokladu (bod 4.1.3 níže).

Pokud si podmínky GCC-CIV/PRR a zvláštní přepravní podmínky odporují, mají zvláštní podmínky přednost před podmínkami GCC-CIV/PRR. V případě rozporů mezi ustanoveními zvláštních přepravních podmínek platí ta úprava, která je pro cestujícího výhodnější.

3. 3 Přepravní smlouva se zaznamenává na jízdním dokladu, a to buď v obvyklé papírové podobě, nebo jako elektronický jízdní doklad (dále jen „jízdní e-doklad“). Jízdní doklad slouží až do prokázání opaku jako doklad o uzavření a obsahu přepravní smlouvy.

3. 4 S výhradou případů uvedených v bodech 3.5 a 3.6 dokládá jízdní doklad přepravní smlouvu.

3. 5 Je-li to ze zvláštních přepravních podmínek jasně patrné, dokládá několik jízdních dokladů v obvyklé papírové podobě jednu jedinou přepravní smlouvu⁵, pokud byly doklady vystaveny v tutéž dobu a na tomtéž místě a pokud:

- a. jsou sloučené v obálce, která je k tomuto účelu určena, nebo případně v pouzdře pro jízdenku, nebo
- b. jsou trvale sešité/sepnuté, nebo
- c. jsou abecedně či číslicově sdružené, nebo
- d. uvádějí pouze jednu celkovou cenu, nebo
- e. jsou spolu jiným způsobem spojené dle určení zvláštních přepravních podmínek.

Několik přepravních e-dokladů dokládá jednu jedinou přepravní smlouvu, jestliže jsou tyto doklady elektronicky spojené.

3. 6 Je-li to ze zvláštních přepravních podmínek jasně patrné, může jeden jediný přepravní doklad dokládat též několik přepravních smluv⁶.

3. 7 Přesun mezi železničními stanicemi, např. v rámci stejné aglomerace s jinými poskytovateli přepravních služeb, než jakým je železnice (autobusem, tramvají, metrem atd.) nebo pěšky, není předmětem přepravní smlouvy a probíhá v souladu s právními předpisy platnými pro příslušného poskytovatele přepravní služby.

4. Jízdní doklady a rezervace

4. 1 Všeobecná ustanovení

4. 1. 1 Dopravci nebo dopravní svazy stanoví formu a obsah jízdních a rezervačních dokladů, jakož i jazyky a písemné znaky, které se mají při tisku a vyplňování užívat.

⁵ ČD, a.s., jen u dokladů propojených číselným odkazem. V ostatním případech se nejedná o jednu přepravní smlouvu.

⁶ ČD, a.s., pouze SC bus Praha – Nürnberg.

4. 1. 2 Pro elektronické jízdní doklady platí zvláštní přepravní podmínky. Údaje v jízdním e-dokladu jsou převoditelné na čitelné písemné znaky.

4. 1. 3 V jízdním a rezervačním dokladu je zpravidla zaznamenán dopravce nebo dopravci, který/kteří se podílí/podílejí na provádění přepravní smlouvy, podnik, který jízdní doklad vydává, trasa cesty, cena, doba platnosti jízdního dokladu, platné přepravní podmínky a popřípadě jméno cestujícího, den cesty, číslo vlaku a rezervované místo. Podnik, jenž doklad vydává, a dopravci jsou zpravidla uváděni pomocí kódů. Příslušný seznam je k dispozici na stránkách www.cit-rail.org a www.railpassenger.info.

4. 1. 4 Zvláštní přepravní podmínky stanoví, ve kterých případech je možné nebo povinné provést rezervaci.

4. 1. 5 Zvláštní přepravní podmínky upravují předpoklady a podmínky pro slevy (např. pro děti, skupiny, atd.).

4. 2 Zakoupení

4. 2. 1 Jízdní a rezervační doklady prodávají buď přímo prodejní místa dopravce, anebo nepřímo prodejní místa, která k tomu byla zmocněna. Prodávají-li přepravní doklady dopravci, kteří se nepodílejí na provádění přepravní smlouvy, nebo třetí strany (např. cestovní kanceláře), jsou tyto subjekty považovány za zprostředkovatele a nepřebírají tudíž odpovědnost vyplývající z přepravní smlouvy.

4. 2. 2 Jízdní/rezervační doklad, který nebyl vystaven na jméno cestujícího, je přenosný. Cestujícím je zakázáno obchodovat s těmito doklady.

4. 2. 3 Jestliže je jízdní/rezervační doklad možno zaplatit v jiné měně než v měně země nebo v jiné měně, než kterou používá dopravce, je nutno dle ustanovení tohoto dopravce zveřejnit měnu a přepočítací kurs⁷.

4. 2. 4 Vrácení nebo výměna jízdního/rezervačního dokladu a návratky – kromě případů odřeknutí nebo zpoždění vlaků (bod 9.1.1 níže) – se řídí podle zvláštních přepravních podmínek dopravce; v těchto podmínkách jsou rovněž stanoveny srážky. Výměna se zpravidla považuje za zrušení a nové uzavření přepravní smlouvy. Nečitelné nebo poškozené jízdní/rezervační doklady lze odmítnout. Návratky se provádějí stejnou platební formou, jaká se používá při koupi jízdního/rezervačního dokladu, nebo popřípadě formou poukázek.

4. 2. 5 Cestující, kteří zneužijí systém jízdních e-dokladů, mohou být s výhradou platného národního práva vyloučeni z přepravy.

4. 2. 6 Ztracené nebo odcizené jízdní/rezervační doklady se nenahrazují, ani se nevrací jejich cena.

5. Povinnosti cestujícího

5. 1 Před započítáním cesty

5. 1. 1 Cestující je povinen zaplatit cenu za přepravu předem a přesvědčit se, zda byl doklad vystaven podle jeho údajů⁸.

5. 1. 2 Po koupi jízdního/rezervačního dokladu nemá cestující s výhradou zvláštních přepravních ustanovení nárok na dodatečné slevy.

5. 1. 3 Zvláštní přepravní podmínky stanoví, zda má cestující před nástupem znehodnotit (označit) přepravní doklad sám.

5. 1. 4 Přepravní doklad je neplatný, jestliže v něm chybějí údaje, které má cestující zapsat, jestliže nedošlo ke znehodnocení, které měl cestující provést, nebo jestliže byl doklad dodatečně změněn nebo padělán. Zvláštní přepravní podmínky upravují postup pro takové případy⁹.

⁷ České dráhy, a.s., používají Jednotný železniční kurs (JŽK), který je zveřejňován v Přepravním a tarifním věstníku Ministerstva dopravy (PTV) a na webových stránkách www.cd.cz.

⁸ Na pozdější uplatnění práva nebude brán zřetel. Poskytnutý jízdní řád z informačních systémů je pouze orientační (doporučující) a nemusí být podkladem pro uplatnění práva z přepravní smlouvy (např. při uzavření několika přepravních smluv, tj. zakoupení několika jízdních dokladů, které nejsou číselně svázané).

⁹ SPPO

SCIC-NRT - příloha 2 (GCC-CIV/PRR)

5. 1. 5 Pokud jsou elektronické údaje nebo bezpečnostní certifikát v jízdním/rezervačním e-dokladu nečitelné, musí si cestující koupit nový doklad. Cestující může údaje jízdního/rezervačního e-dokladu předložit vydávajícími podnikem k objasnění či náhradě.

5. 1. 6 Zvláštní přepravní podmínky stanoví, zda a za jakých podmínek smějí děti cestovat samotné.

5. 1. 7 Zdravotně postižené osoby a osoby s omezenou schopností pohybu oznámí svůj požadavek na poskytnutí pomoci nejméně 48 hodin před nastoupením cesty. Aby bylo možné využít poskytnutí pomoci podle přístupových pravidel dopravce, je nutno dodržovat pokyny tohoto dopravce. Dopravci mohou tuto lhůtu zkrátit.

5. 2 Během cesty

5. 2. 1 Cestující musí vlastnit jízdní doklad, jenž je platný pro celou cestu. Cestující je povinen předložit na vyžádání jízdní doklad personálu železnice a uschovat jej až do okamžiku opuštění železniční stanice místa určení. Cestující bez platného jízdního dokladu musí kromě ceny za přepravu zaplatit za daných okolností přírůstek, jinak mohou být z přepravy vyloučeni.

5. 2. 2 Cestující se zvláštními přepravními doklady (např. přepravními e-doklady nebo přepravními doklady, které se vystavují na jejich jméno, vydávají se za sníženou cenu nebo se hradí na základě zvláštních forem platby) musí být schopni kdykoli prokázat svou totožnost a své oprávnění podle zvláštních přepravních podmínek.

5. 2. 3 Personál železnice je pro účely kontroly oprávněn jízdní/rezervační doklady odebrat. Cestující v takovém případě obdrží náhradní jízdní/rezervační doklad nebo potvrzení.

5. 2. 4 Cestující nesmí, s výhradou zvláštních přepravních podmínek, svou cestu přerušit, aby v ní později dle svého přání pokračoval¹⁰.

5. 2. 5 Jízdní/rezervační doklad opravňuje k jízdě v uvedené vozové třídě a k obsazení případně rezervovaného místa. Zvláštní přepravní podmínky upravují ty případy, ve kterých jsou na některé části trasy používány pouze vozy nižší třídy. Rezervovaná místa je nutno obsadit během 15 minut po odjezdu, v opačném případě cestující svůj nárok na místo ztrácí.

5. 2. 6 Každý cestující smí obsadit pouze jedno místo. Místa, která jsou rezervovaná pro osoby s omezenou schopností pohybu nebo pro rodiny s dětmi, je nutno uvolnit.

5. 2. 7 Cestující je povinen dbát pokynů personálu dopravců, provozovatelů železničních stanic a provozovatelů infrastruktury, a zejména dodržovat předpisy pro používání zařízení a vybavení, jakož i respektovat kontroly přístupu k určitým vlakům.

5. 2. 8 Cestující musí dodržovat veškeré celní předpisy či ostatní předpisy správních orgánů.

5. 2. 9 V místech se zákazem kouření se nesmí kouřit, a to ani v případě souhlasu ostatních cestujících.

5.2.10 Dopravce může stíhat zneužití poplašných a nouzových zařízení podle ustanovení platného národního práva¹¹.

5.2.11 Cestující, kteří představují riziko pro bezpečnost provozu nebo bezpečnost spouštějících nebo kteří nepřijatelným způsobem obtěžují spouštějící, mohou být z přepravy vyloučeni bez nároku na náhradu ceny přepravního.

6. Ruční zavazadla

6. 1 Cestující si smí s sebou vzít lehce přenosná ruční zavazadla, která slouží účelu cesty a která lze uložit na k tomu určených odkládacích plochách. Cestující musí na zavazadla dohlížet, a je-li to předepsáno, musí je označit. Ruční zavazadla nesmí omezovat ostatní cestující a bránit železničnímu provozu a nesmí například způsobit škodu jiným ručním zavazadlům či vybavení železnice. Zvláštní přepravní podmínky stanoví případné sankce.

6. 2 Pro nebezpečné zboží platí Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID – Příloha C k úmluvě COTIF) a příslušná publikace CIT (www.cit-rail.org).

¹⁰ U jízdních dokladů bez integrované rezervace (NRT) lze dle Zvláštních přepravních podmínek v mezinárodní přepravě (SCIC-NRT) jízdu přerušit.

¹¹ SPPO

Povolené jsou jedině látky a předměty, které jsou zabalené v obchodním balení a jsou určeny pro osobní či domácí použití nebo pro volný čas a sport.

6. 3 Je zakázáno brát si s sebou do vlaků zbraně a střelivo. Zvláštní přepravní podmínky stanoví výjimky a podmínky.

6. 4 Nalezené předměty je nutno okamžitě nahlásit personálu železnice. Dopravce může zkontrolovat, z vlaku odstranit a zničit nehlídaná ruční zavazadla, jestliže je dopravce nebo úřední orgány považují za nebezpečná pro bezpečnost provozu nebo cestujících.

6. 5 Pro cestování s jízdními koly platí zvláštní přepravní podmínky.

7. Zvířata

7. 1 Cestující smí brát zvířata do vlaků v případě, že to dopravci povolují. Podmínky jsou stanovené ve zvláštních přepravních podmínkách.

7. 2 S výhradou aplikovatelného práva neplatí pro vodící a asistenční psy zdravotně postižených osob žádná omezení, pokud lze tyto psy jako takové identifikovat.

8. Cestovní zavazadla a vozidla

8. 1 Nabízejí-li dopravci přepravu cestovních zavazadel a vozidel, platí pro tento případ zvláštní přepravní podmínky.

9. Zpoždění a odřeknutí vlaků

9. 1 Odřeknutí a předpokládaná zpoždění

9. 1. 1 Jestliže je vlak odřeknut nebo je-li na základě zkušeností dopravce třeba objektivně vycházet z toho, že místa určení dle přepravní smlouvy bude dosaženo se zpožděním delším než 60 minut, může cestující za podmínek uvedených níže v bodě 9.1.3:

a. požadovat náhradu ceny přepravného za neprovedenou jízdu či za neprovedenou část jízdy nebo část jízdy, která ztratila smysl, a bezplatnou přepravu zpět do místa odjezdu, nebo

b. pokračovat ve své cestě při nejbližším vhodným spojem, nejpozději však do 48 hodin, v případě nutnosti se změnou vedení trasy.

9. 1. 2 Pokud jízdní doklad platí i pro zpáteční jízdu a pokud cestující jízdu ve směru tam dle plánu absolvuje, nahrazuje se jen ta část jízdného, která odpovídá jednoduché jízdě.

9. 1. 3 Přepravu zpět do místa odjezdu nebo pokračování v jízdě je možno realizovat jen s dopravci, kteří se podílejí na provádějí přepravní smlouvy. Tyto jízdy probíhají za srovnatelných podmínek jako původní cesta.

9. 2 Vzniklá zpoždění

9. 2. 1 Jestliže cestující neuplatní nároky dle výše uvedeného bodu 9.1.1 a) a místa určení podle přepravní smlouvy dosáhne se zpožděním 60 minut či delším zpožděním, odškodní jej dopravce ve výši 25 % ceny jízdného, vypočítané podle bodu 9.3.1. V případě zpoždění trvajícím 120 minut nebo více činí odškodnění 50 % ceny jízdného, vypočítané podle bodu 9.3.1. Tímto je však článek 9.5 nedotčen.

9. 2. 2 Vlakový doprovod zpožděného vlaku nebo jiní pracovníci, kteří jsou k tomu zmocněni, vystaví cestujícímu na jeho přání potvrzení o zpoždění.

9. 2. 3 Cestující uplatní svůj nárok na odškodnění do **tří** měsíců po skončení jízdy předložením originálního jízdního dokladu podniku, jenž doklad vydal, nebo dopravci, který se podílel na provádění přepravní smlouvy. Pokud dopravce vystavil potvrzení o zpoždění, je nutné předložit také toto potvrzení.

9.3 Vyřizování náhrad a odškodnění

9.3.1 Pro výpočet odškodnění je rozhodující cena za přepravu připadající na zpožděný vlak¹². Jestliže přepravní doklad tento vlak nijak zvlášť neuvádí, použije se jako základ částka, kterou by cestující býval musel zaplatit za jízdu omezenou na tento vlak podle obecně platného tarifu. Pro propagační nabídky, časové jízdenky a další cestovní doklady železniční přepravy platí zvláštní přepravní podmínky.

9.3.2 Cena za přepravu, která je směrodatná pro náhrady a odškodnění, zahrnuje vedlejší náklady (rezervace, přírážky, atd.), a naopak jsou z ní vyloučeny případné servisní poplatky.

9.3.3 Dopravce může náhrady a odškodné hradit formou dobropisů¹³. Dobropisy jsou zpravidla platné po dobu jednoho roku a lze je nechat proplatit jen u vydávajícího dopravce a/nebo za označenou dopravní službu. Na přání cestujícího hradí dopravce náhrady a odškodnění jím určenou formou peněžní úhrady, např. převodem, dobropisem nebo v hotovosti.

9.3.4 Náhrady a odškodnění se vyřizují do jednoho měsíce po uplatnění u příslušného místa (bod 9.2.3 výše). Částky nižší než 4 EUR se zpravidla nevyplácejí. Případné náklady na platbu převodem jdou na účet dopravce.

9.4 Nemožnost pokračování v cestě tentýž den

Nemůže-li cestující z důvodu vynechání, zpoždění nebo zmeškání spoje pokračovat ve své cestě v souladu s přepravní smlouvou tentýž den nebo je-li pro něho pokračování v cestě za daných okolností nepřijatelné, nahradí dopravce s výhradou bodu 9.5.2 přiměřeně vzniklé výdaje na informování čekajících osob a

- a. obstará přiměřené ubytování včetně nezbytného přesunu, nebo
- b. nahradí náklady na přiměřené ubytování včetně nezbytného přesunu.

Dopravce může nabídnout přepravu jinými dopravními prostředky (autobusem, metrem, vozem taxi, atd.).

9.5 Zproštění odpovědnosti za zpoždění

9.5.1 Dopravce je zproštěn odpovědnosti hradit odškodnění ve výši 25 % nebo 50 % z ceny jízdného, jestliže vzniklá zpoždění lze odvodit z dopravních výkonů, které:

- a) byly provedeny mimo území členského státu EU, mimo území Švýcarska a Norska;
- b) byly částečně provedeny mimo území členského státu EU, mimo území Švýcarska a Norska,
- c) pokud zpoždění nastalo mimo území těchto států a jsou vyňaty z nařízení ES,
- d) tvoří součást přepravní smlouvy (autobus, tramvaj, metro atd., např. přesun mezi železničními stanicemi v rámci stejné aglomerace),
- e) byly provedeny v rámci námořní a říční dopravy.
- f) Dále je dopravce zproštěn odpovědnosti, jestliže byl cestující o zpoždění informován ještě před zakoupením jízdního dokladu (např. vývěsky ve stanicích, informace na webových stránkách dopravce, informace v médiích).

9.5.2 Dopravce je zproštěn odpovědnosti poskytnout náhrady za ubytování a informování čekajících osob, vč. nezbytného přesunu do místa ubytování, nemohl-li cestující pokračovat do cílové stanice téhož dne kvůli odřeknutí, zpoždění nebo zmeškání přípojného vlaku, jestliže nastala některá z následujících skutečností:

- a) okolností, které leží mimo rámec železničního provozu a kterým dopravce i přes vynaložení snahy odpovídající situaci případu nemohl zabránit a nedokázal odvrátit jejich následky;

¹² ČD, a.s., posuzuje zpoždění na základě celého jízdního dokladu.

¹³ ČD, a.s., odškodňuje dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě dobropisy, pokud cestující o jinou formu zvlášť nepožádal.

- b) zavinění ze strany cestujícího;
- c) chování třetí strany, kterému dopravce i přes vynaložení snahy odpovídající situaci případu nemohl zabránit a nedokázal odvrátit jeho následky; provozovatel infrastruktury nebo – v případě nemožnosti pokračovat v jízdě tentýž den (bod 9.4 výše) – jiný podnik, jenž používá tutéž železniční infrastrukturu, se nepovažují za třetí strany;
- d) omezení dopravního provozu následkem stávky, jestliže byl cestující o této skutečnosti přiměřeným způsobem informován.

10. Poskytnutí pomoci při zpožděních

V případě předpokládaného zpoždění o délce trvání 60 minut a více učiní dopravce veškerá přiměřená opatření, aby situaci cestujícím usnadnil. Tato opatření berou zřetel na čekací doby a, je-li to možné, zahrnují podávání občerstvení a jídel a dle výše uvedeného bodu 9.4 umístění do ubytovacích prostor a zorganizování alternativních možností přepravy. Osobám s omezenou schopností pohybu je věnována zvláštní pozornost.

11. Škody na zdraví osob

11. 1 Odpovědnost dopravce za usmrcení a zranění cestujících se řídí Jednotnými právními předpisy CIV. U vnitrostátní přepravy v zemích, které nejsou členy EU, se odpovědnost řídí podle aplikovatelného národního práva země. Odpovědnost lodních dopravců na moři se s výhradou článku 31 CIV řídí platným námořním právem.

11. 2 Pokud není některý dopravní výkon vyňatý z nařízení PRR, poskytne dopravce, jenž ručí podle čl. 56 § 1 ve spojení s čl. 26 § 5 CIV, cestujícímu nebo, v případě usmrcení a zranění cestujícího v členském státě EU, jeho pozůstalým přiměřenou zálohu na pokrytí bezprostředních ekonomických potřeb. V případě usmrcení je tato záloha omezena na 21'000 EUR na jednoho cestujícího. V případě zranění je omezena na 21'000 EUR příslušných přiměřených nákladů na jednoho cestujícího.

11. 3 Zálohy nepředstavují uznání odpovědnosti a započítávají se do případných pozdějších plateb náhrad škody. Pokud odpovědnost dopravce dána není, může dopravce v případě způsobení škody z úmyslu nebo hrubé nedbalosti cestujícího nebo v případě, že příjemce platby nebude k přijetí oprávněn, požadovat poskytnuté zálohy zpět.

11. 4 Dopravce, který svou odpovědnost odmítne, poskytne na přání cestujícího podporu při uplatňování nároků na náhradu škody vůči třetím stranám (případně předání podkladů, nahlédnutí do lékařských zpráv, vydání spisů, atd.), jestliže se to slučuje s ochranou jeho zájmů.

12. Hmotná škoda

Ručení dopravce za příruční zavazadla a zvířata v opatrování cestujícího se řídí Jednotnými právními předpisy CIV. U vnitrostátní přepravy v zemích, které nejsou členy EU, se ručení řídí podle aplikovatelného národního práva země. Pro pomůcky pro usnadnění pohyblivosti osob s postižením nebo s omezenou schopností pohybu neplatí v členských zemích EU, ve Švýcarsku a Norsku horní hranice ručení podle čl. 34 CIV.

13. Práva a stížnosti

13. 1 Práva týkající se hmotné škody

13.1.1 Práva týkající se ručení dopravce v případě usmrcení a zranění cestujících podá oprávněná osoba do 12 měsíců poté, kdy se o škodě dozvěděla, písemně tomu dopravci, který měl dle přepravní smlouvy provést přepravní výkon, při kterém k úrazu došlo. Pokud tuto část přepravy neprováděl dopravce, nýbrž ji provedl výkonný dopravce, může oprávněná osoba místo toho adresovat uplatnění práva také tomuto výkonnému dopravci.

SCIC-NRT - příloha 2 (GCC-CIV/PRR)

13. 1. 2 Jestliže byla přeprava předmětem jedné jediné smlouvy a byla prováděna na sebe navazujícími dopravci, může být uplatnění práva adresováno také prvnímu nebo poslednímu dopravci, jakož i dopravci, jenž má v zemi bydliště nebo obvyklého pobytu cestujícího své hlavní sídlo nebo pobočku či zastoupení, jejichž prostřednictvím byla smlouva uzavřena.

13. 2 Ostatní práva a stížnosti

13. 2. 1 Ostatní práva a stížnosti lze uplatňovat vydávajícímu podniku nebo každému dopravci, jenž se podílí na provádění přepravní smlouvy, **a to do 3 měsíců po ukončení jízdy.**

13. 2. 2 Dopravce, u kterého bylo uplatněno právo z přepravní smlouvy nebo stížnost, poskytne cestujícímu do jednoho měsíce od podání odůvodněnou odpověď. Nemůže-li dopravce výše uvedené vyřídit přímo, předá požadavek o uplatnění práva z přepravní smlouvy nebo stížnost odpovědnému dopravci a zároveň bude o této skutečnosti informovat cestujícího. Cestující obdrží nejpozději do tří měsíců od uplatnění práva z přepravní smlouvy či podání stížnosti konečnou odpověď¹⁴.

13. 2. 3 Odborné pracoviště, adresa a korespondenční jazyk jsou k dispozici na internetových stránkách www.railpassenger.info nebo www.cit-rail.org, dále na webových stránkách podniků, které uplatňují podmínky GCC-CIV/PRR, a zpravidla v prodejních místech těchto podniků.

14 Spory

14. 1 Podniky, vůči kterým lze nároky uplatňovat soudně

14. 1. 1 Nároky na náhradu škody v důsledku ručení dopravce v případě usmrcení a zranění cestujících lze uplatňovat soudně pouze vůči tomu dopravci, který měl dle přepravní smlouvy provést přepravní výkon, při kterém k úrazu došlo. Pokud tuto část přepravy neprováděl dopravce, nýbrž ji provedl výkonný dopravce, lze nároky namísto toho uplatňovat vůči tomuto výkonnému dopravci.

14. 2. 2 Nároky na náhradu částek, které byly zaplacený za přepravní smlouvu, lze soudně uplatňovat vůči podniku, jenž vydal přepravní doklad, nebo vůči každému dopravci, který se podílí na provádění přepravní smlouvy.

14. 1. 3 Nároky na náhradu a odškodnění za zpoždění a ostatní nároky vycházející z přepravní smlouvy lze soudně uplatňovat pouze vůči prvnímu, poslednímu nebo tomu dopravci, jenž prováděl tu část přepravy, v jejímž průběhu nastala skutečnost, která nárok zakládá.

14. 1. 4 Pro nároky, které vycházejí z přepravní smlouvy a týkají se cestovních zavazadel a vozidel platí článek 56 § 3 CIV.

14. 1. 5 Může-li oprávněná osoba volit mezi několika podniky, její právo na volbu zaniká, jakmile byla podána žaloba proti jednomu z těchto podniků.

14. 2 Soudní příslušnost

Nároky vyplývající z přepravní smlouvy lze uplatňovat pouze před soudy členských států Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční dopravu (OTIF) nebo EU, na jejichž území má žalovaná strana své bydliště nebo místo obvyklého pobytu nebo své hlavní sídlo či pobočku nebo zastoupení, které přepravní smlouvu uzavřelo. K jiným soudům se obracet nelze.

14. 3 Rozhodné právo

Jestliže je možné použít několik národních práv, platí právo té země, ve které oprávněná osoba uplatňuje svůj nárok, včetně kolizních norem.

¹⁴ ČD,a.s., vyřizují žádosti o uplatnění práva z přepravní smlouvy do 3 měsíců, ve smyslu vyhlášky 175/2000 Sb. MDS, o přepravním řádu.